

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

М. М. Покоłodна

А. А. Рябєв

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації самостійної роботи
та практичних (семінарських) занять
з дидактичним забезпеченням
з дисципліни

„Рекреаційні комплекси”

(для студентів 4 курсу напряму підготовки 0504 (6.020107) „Туризм”)

ХАРКІВ ХНАМГ 2010

Методичні вказівки до організації самостійної роботи та практичних (семінарських) занять з дидактичним забезпеченням з дисципліни „Рекреаційні комплекси” (для студентів 4 курсу напряму підготовки 0504 (6.020107) „Туризм”) / Авт.: Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М. М. Покогодна, А. А. Рябєв. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 40 с.

Укладачі: М. М. Покогодна,

А. А. Рябєв

Рецензент: доцент кафедри туризму і готельного господарства

С. І. Байлик

**Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства,
протокол №1 від 31.08.2009 р.**

© Покогодна М. М., Рябєв А. А. ХНАМГ, 2009

ЗМІСТ

	Стор.
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	5
3. ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ».....	7
4. ПІДГОТОВКА ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ.....	8
5. САМОСТІЙНА РОБОТА	17
6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	18
7. ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	24
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	39

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Рекреаційні комплекси» вивчає архітектуру рекреаційного середовища, планувальну організацію, функціональне зонування, організацію внутрішнього простору рекреаційних комплексів різних видів і рангів.

Мета вивчення дисципліни “Рекреаційні комплекси” полягає в засвоєнні теоретичних і методичних основ планувально-територіальної організації рекреаційної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення історичних періодів розвитку архітектурного рекреаційного середовища;
- визначення і засвоєння особливостей планувальної організації рекреаційних утворень.

Предметом вивчення дисципліни є планувальна організація і організація внутрішнього простору рекреаційних комплексів різного рангу: регіон - район – зона – комплекс – рекреаційна установа.

Об'єктом вивчення виступають рекреаційні комплекси як специфічні системи суспільно-економічних відносин в галузі соціальної політики, спрямованої на відтворення психоемоційного стану й фізіологічного здоров'я людини.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- Основні поняття навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси».
- Історичні періоди розвитку рекреаційної архітектури, їх характеристики.
- Основи формування рекреаційного середовища.
- Планувальну структуру рекреаційного регіону.
- Планувальну організацію рекреаційного району.
- Планувальну організацію території рекреаційної зони.
- Види рекреаційних комплексів та їх класифікацію.

- Планувальну організацію різних видів рекреаційних комплексів.
- Планувальну організацію жилого поверху, приміщень громадського та адміністративно-господарського призначення.
- Основи формування внутрішнього простору рекреаційних закладів;

вміти:

- Проводити аналіз макро- і мікросередовища рекреаційного комплексу, моніторинг основних конкурентів на внутрішньому й зовнішньому ринках туристичних послуг, використовуючи стандартні методики моніторингу.

Дисципліна “Рекреаційні комплекси” завдяки особливості об’єкта і предмета дослідження має тісні зв’язки з багатьма дисциплінами циклу природничо-наукової та загально-економічної підготовки – «Рекреалогія», «Рекреаційна географія», «Туристські ресурси України» й циклом дисциплін професійної підготовки - «Організація рекреаційних послуг», «Менеджмент туризму» та ін.

2. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни “Рекреаційні комплекси” призначені для студентів денної форми навчання напряму підготовки 0504 “Туризм”, за фахом спрямування 6.050400 “Готельне господарство” та 6. 050400 “Туризм”.

Головною метою роботи студентів є закріплення і систематизація теоретичних знань та практичних навичок з функціонально – планувальної структури рекреаційних утворень різних видів і рангів.

Вивчення дисципліни “Рекреаційні комплекси” складається з підготовки до лекцій, семінарських та практичних занять згідно з програмою, тематикою семінарських та практичних занять. Крім того, методичні рекомендації можуть бути використані для самостійної підготовки до семестрового іспиту, підготовки матеріалів для написання рефератів з дисципліни.

Робота з вивчення дисципліни включає: слухання лекцій, на яких

розглядаються базові й проблемні питання курсу, роботу на семінарських та практичних заняттях і самостійної роботи студентів.

Аудиторна робота включає вивчення матеріалу під час лекцій, проведення практичних, семінарських занять, індивідуальних консультацій з викладачем, модульного контролю та підсумкового контролю (іспиту) з дисципліни.

Після прослуховування лекцій студенти повинні ознайомитись з основними розділами кожної теми відповідно до програми курсу за літературними джерелами й науково-методичною літературою, відповісти на контрольні запитання з теми.

Робота на семінарських та практичних заняттях передбачає самостійну підготовку у вигляді доповідей, прийняття активної участі в обговоренні дискусійних питань.

Самостійна робота з дисципліни включає такі форми:

- Підготовка до практичних та семінарських занять ;
- Підготовка до поточного контролю;
- Підготовка до підсумкового контролю;
- Опрацювання лекційного матеріалу.

Для раціональної організації самостійної роботи студент повинен вміло розподілити свій час між аудиторною і позааудиторною роботою.

Важливим для навчання і роботи студентів є контроль їх знань, що проводиться викладачем. Для здійснення поточного контролю знань можуть бути використані такі види:

- фронтальне письмове опитування з ключових теоретичних питань;
- тестовий контроль.

Формою підсумкового контролю є письмовий іспит.

3. ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ»

Зміст	Туризм	Готельне господарство
1	2	3
ЗМ 1.1. Рекреаційна архітектура і планувальна організація рекреаційних утворень		
<p>Лекція 1. Тема: Мета, предмет і завдання вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальність вивчення дисципліни. 2. Об'єкт, предмет вивчення дисципліни. 3. Основні поняття дисципліни. 4. Короткий огляд історичних періодів розвитку рекреаційної архітектури. 	1	1
<p>Лекція 2. Тема: Планувальна організація рекреаційних територій.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи формування рекреаційного середовища. 2. Планувальна організація рекреаційного регіону. 	2	2
<p>Лекція 3. Тема: Планувальна організація рекреаційного району й рекреаційної зони.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планувальна організація рекреаційного району. 2. Планувальна організація рекреаційної зони. 	2	2
ЗМ 1.2. Планувальна організація рекреаційних комплексів		
<p>Лекція 4. Тема: Планувальна організація рекреаційних комплексів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види й класифікація рекреаційних комплексів. 2. Планувальна організація курортних комплексів. 3. Планувальна організація комплексів відпочинку. 4. Планувальна організація туристських комплексів. 	4	4

Продовження табл.

1	2	3
<p>Лекція 5. Тема: Функціонально-планувальна структура рекреаційного закладу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функціонально-планувальна структура рекреаційних закладів. 2. Основні складові внутрішнього простору. Основи формування внутрішнього простору рекреаційних закладів. 3. Планувальна організація жилого поверху рекреаційних закладів. 	2	2
<p>Лекція 6. Тема: Функціонально-планувальна структура ресторанного господарства в рекреаційному закладі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приміщення ресторанного господарства 2. Архітектурно-планувальні рішення підприємств ресторанного господарства. 3. Композиційні схеми підприємств ресторанного господарства 	2	2
<p>Лекція 7. Тема: Інтер'єр як організований внутрішній простір</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтер'єр приміщень рекреаційного закладу. 2. Інтер'єр ресторанного господарства як частки рекреаційного закладу. 	2	2

4. ПІДГОТОВКА ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Практичне (семінарське) заняття – форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентами теоретичних знань, отриманих на лекціях та під час самостійної підготовки, на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи.

Практичні (семінарські) заняття проводять за кожною темою курсу. На них заслуховують доповіді, організовують обговорення питань з тем, визначених робочою навчальною програмою, виконують відповідні практичні завдання. Під час проведення занять у студентів формуються логічна система теоретичних положень дисципліни, вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання індивідуальних та групових завдань.

Підсумкові оцінки за кожне заняття вносять у відповідний журнал. Оцінки, отримані студентом під час практичних (семінарських) занять, враховують при проведенні модульного контролю з дисципліни „Рекреаційні комплекси”. (див. п. 5.).

Проведення семінарських занять базується на попередньо підготовленому матеріалі – доповідь студента у вигляді реферату на задану тематику (питання), оформленого наступним чином:

1. Титульний аркуш.
2. Основний текст.
3. Список використаних інформаційних джерел.

Мова написання – російська , українська.

Комп’ютерний набір: шрифт 14, інтервал 1,5

Доповідь необхідно зброшурувати.

Загальний обсяг доповіді становить – 7 -10 сторінок.

Питання для підготовки доповідей наведені нижче.

**План проведення семінарських та практичних занять з дисципліни
«Рекреаційні комплекси»**

Зміст	Туризм	Готельне господарство	Література
1	2	3	4
ЗМ 1.1. Рекреаційна архітектура і планувальна організація рекреаційних утворень			
Семінарське заняття на тему: Історичні періоди розвитку архітектури: архітектура Стародавнього світу, середньовіччя, архітектурні стилі нового часу. 1.Архітектурне середовище відпочинку Стародавнього миру: 1.1. Архітектура відпочинку Стародавнього Єгипту 1.2. Архітектура відпочинку Стародавньої Греції. 1.3. Архітектура відпочинку Стародавнього Риму.			

Продовження табл.

1	2	3	4
<p>2. Архітектурне середовище відпочинку середньовіччя: 2.1. Східна архітектура середньовіччя; 2.2. Західна архітектура середньовіччя; 3. Архітектурне середовище відпочинку нового часу: 3.1. Архітектурний стиль ренесанс; 3.2. Архітектурний стиль бароко; 3.3. Архітектурний стиль рококо; 3.4. Архітектурний стиль класицизм; 3.5. Архітектурний стиль еkleктика; 3.6. Архітектурний стиль модерн.</p>	4	2	Основна: 5,8
<p>Семінарське заняття на тему: Історичні періоди розвитку архітектури: нове архітектурне середовище відпочинку й сучасна архітектура. 1. «Нова» архітектурне середовище відпочинку середини ХІХ - початку ХХ ст. 1.1. Житлова архітектура; 1.2. Архітектура суспільних будинків; 1.3. Архітектура туристських будинків і споруд. 2. Сучасна рекреаційна архітектура 2.1. Сучасна архітектура житлового будинку; 2.2. Нова архітектура суспільних будинків; 2.3. Архітектура санаторних будинків і споруд; 2.4. Гірничо-рекреаційна архітектура; 2.5. Мобільна архітектура відпочинку й туризму; 2.6. Архітектура водного туризму; 2.7. Рекреаційна архітектура великих просторів; 2.8. Атрактивна рекреаційна архітектура.</p>	4	2	Основна: 5, 8

ЗМ 1.2. Планувальна організація рекреаційних комплексів.

<p>Семінарське заняття на тему: Функціонально-планувальна організація рекреаційних закладів.</p> <p>1. Вестибюльна група приміщень; 2. Приміщення приймання та обслуговування; 3. Приміщення житлової групи; 4. Група приміщень приймання їжі; 5. Приміщення культурно-масового обслуговування; 6. Група спортивно-рекреаційних приміщень; 7. Адміністративні приміщення; 8. Службові й господарські приміщення, приміщення інженерного обладнання; 9. Група приміщень торговельно-побутового обслуговування.</p>	2	1	<p>Основна: 1,2,3,5,6,8</p> <p>Додаткова: 1,2,6</p>
<p>Практичне заняття на тему: Функціонально-планувальна організація рекреаційних закладів.</p>	4	2	<p>Основна: 1,2,3,5,6,8</p> <p>Додаткова: 1,2,6</p>
<p>Практичне заняття на тему: Функціональна структура житлового поверху рекреаційного закладу.</p> <p>1. Жила група приміщень; 2. Спеціальні зони денного відпочинку; 3. Планувальна організація житлового поверху рекреаційних закладів.</p>	2	2	<p>Основна: 1,2,3,5,7,8</p> <p>Додаткова: 2,5,6</p>
<p>Практичне заняття на тему: Планувальна організація номерів в рекреаційних закладах</p>	4	2	
<p>Семінарське заняття на тему: Функціонально-планувальна структура ресторанного господарства в рекреаційному закладі.</p> <p>1. Приміщення ресторанного господарства</p> <p>1.1. Основні групи приміщень підприємства ресторанного господарства</p> <p>1.2. Складські приміщення; 1.3. Підприємницькі приміщення; 1.4. Торговельні приміщення 1.5. Адміністративно - побутові приміщення</p>	5	2,5	<p>Основна: 1, 4,5</p> <p>Додаткова: 1,2,3,4,5,6</p>

Продовження табл.

<p>2. Архітектурно-планувальні рішення підприємств ресторанного господарства. 2.1. Розташування окремих груп приміщень ресторанного господарства 2.2. Композиційні схеми підприємств ресторанного господарства.</p>			
<p>Семінарське заняття на тему: Інтер'єр як організований внутрішній простір 1. Інтер'єр приміщень рекреаційного закладу. 1.1. Використання світла та кольору. 1.2. Устаткування приміщень. 2. Інтер'єр ресторанного господарства як частки рекреаційного закладу. 1.1. Використання світла та кольору. 1.2. Устаткування приміщень.</p>	5	2,5	<p>Основна: 1,5, 8 Додаткова: 1,3,5,6</p>

Методика виконання і завдання до практичного заняття на тему:

Функціонально-планувальна організація рекреаційних закладів

На основі проведеного семінарського заняття та лекційних матеріалів розробити структуру функціонально – планувальної організації різних типів рекреаційних закладів. Дану роботу виконують групи по 3 - 5 студентів.

Варіанти завдань креслень, що необхідно зробити

- майданчиків для кемпінгу
- будинки відпочинку
- санаторії
- дитячий оздоровчий табір
- табір праці та відпочинку
- готельний комплекс
- мотель
- бізнес-готель з виставковим центром
- приморський готель

***Методика виконання і завдання до практичного заняття на тему:
Планувальна організація житлового поверху рекреаційних закладів.***

Графічне завдання: виконати креслення типового плану готельного поверху з урахуванням вимог ДСТУ 4269:2003 „Послуги туристичні. Класифікація готелів”. та ДСТУ 4527:2006 „Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення”.

Номер варіанту обирають згідно з порядковим номером студента в журналі відвідування занять від 1 до 35.

Варіанти завдань креслень, які необхідно зробити

1. Накреслити прямокутний поверх з номерами з однієї сторони від коридору.
2. Накреслити прямокутний поверх з номерами з двох сторін від коридору.
3. Накреслити поверх у формі букви „П” з номерами з однієї сторони від коридору.
5. Накреслити поверх у формі букви „О” з комунікаціями посередині.
6. Накреслити поверх у формі букви „Г” з номерами з однієї сторони від коридорів.
7. Накреслити поверх у формі букви „Т” з номерами з однієї сторони від коридорів;
8. Накреслити поверх у формі букви „С” з номерами з однієї сторони від коридорів;
9. Накреслити поверх у формі букви „Х” з номерами з однієї сторони від коридорів;
10. Накреслити поверх у формі букви „У” з номерами з однієї сторони від коридорів;
11. Накреслити поверх у формі букви „Н” з номерами з однієї сторони від коридорів;
12. Накреслити поверх у формі букви „V” з номерами з однієї сторони від коридорів;
13. Накреслити поверх у формі букви „L” з номерами з однієї сторони від коридорів;

14. Накреслити квадратний поверх з вертикальними комунікаціями посередині;
15. Накреслити поверх у вигляді атріуму;
16. Накреслити поверх у вигляді хреста з номерами з двох сторін від коридору;
17. Накреслити поверх у вигляді хреста з номерами з однієї сторони від коридору;
18. Накреслити поверх з двома коридорами з номерами з двох сторін від коридорів, що з'єднані вертикальними комунікаціями;
19. Накреслити поверх з двома коридорами з номерами з однієї сторони від коридорів, що з'єднані вертикальними комунікаціями;
20. Накреслити поверх у вигляді трилисника з номерами з однієї сторони від коридорів;
21. Накреслити поверх у вигляді трилисника з номерами з двох сторін від коридорів;
22. Накреслити поверх у формі букви „Г” з номерами з двох сторін від коридорів;
23. Накреслити поверх у формі букви „Г” з номерами з двох сторін від коридорів;
24. Накреслити поверх у формі букви „С” з номерами з двох сторін від коридорів;
25. Накреслити поверх у формі букви „Х” з номерами з двох сторін від коридорів;
26. Накреслити поверх у формі букви „У” з номерами з двох сторін від коридорів;
27. Накреслити поверх у формі букви „Н” з номерами з двох сторін від коридорів;
28. Накреслити поверх у формі букви „V” з номерами з двох сторін від коридорів;
29. Накреслити поверх у формі букви „L” з номерами з двох сторін від коридорів;
30. Накреслити прямокутний поверх з номерами з однієї сторони від коридору;

31. Накреслити прямокутний поверх з номерами з двох сторін від коридору;
32. Накреслити поверх у формі букви „П” з номерами з однієї сторони від коридору;
33. Накреслити поверх у формі букви „О” з комунікаціями посередині;
34. Накреслити поверх з двома коридорами з номерами з двох сторін від коридорів, що з’єднані вертикальними комунікаціями;
35. Накреслити поверх з двома коридорами з номерами з однієї сторони від коридорів, що з’єднані вертикальними комунікаціями.

При виконанні креслення необхідно використовувати наведені елементи зразки плану в дидактичному забезпеченні.

***Методика виконання і завдання до практичного заняття на тему:
Планувальна організація номерів у рекреаційних закладах***

Графічне завдання: виконати креслення типового плану готельного номера з урахуванням вимог ДСТУ 4269:2003 „Послуги туристичні. Класифікація готелів”. та ДСТУ 4527:2006 „Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення”.

Номер варіанта обирають згідно з порядковим номером студента в журналі відвідування занять від 1 до 35.

Варіанти завдань креслень, які необхідно зробити

1. Накреслити номер класу: президентський апартамент;
2. Накреслити номер класу: апартамент;
3. Накреслити номер першої категорії;
5. Накреслити номер категорії стандарт;
6. Накреслити номер другої категорії;
7. Накреслити поверх у формі букви „Г” з номерами з однієї сторони від коридорів , номер третьої категорії;
8. Накреслити номер четвертої категорії;
9. Накреслити номер п’ятої категорії;
10. Накреслити номер категорії стандарт;
11. Накреслити номер першої категорії;

12. Накреслити номер другої категорії;
13. Накреслити номер третьої категорії;
14. Накреслити номер четвертої категорії;
15. Накреслити номер категорії апартамент;
16. Накреслити номер першої категорії;
17. Накреслити номер категорії президентський апартамент;
18. Накреслити номер другої категорії;
19. Накреслити номер третьої категорії;
20. Накреслити номер четвертої категорії;
21. Накреслити номер п'ятої категорії;
22. Накреслити номер другої категорії;
23. Накреслити номер третьої категорії;
24. Накреслити номер категорії стандарт;
25. Накреслити номер другої категорії;
26. Накреслити номер категорії стандарт;
27. Накреслити номер першої категорії;
28. Накреслити номер другої категорії;
29. Накреслити номер третьої категорії;
30. Накреслити номер класу: президентський апартамент;
31. Накреслити номер класу: апартамент;
32. Накреслити першої категорії;
33. Накреслити номер категорії стандарт
34. Накреслити номер другої категорії;
35. Накреслити номер третьої категорії.

5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є важливим елементом засвоєння матеріалу дисципліни.

Основними видами самостійної роботи є:

- закріплення матеріалу, отриманого на лекціях;

- самостійна контрольна перевірка кожним студентом якості особистих знань із запитаннями для самоконтролю;
- опрацювання і вивчення додаткової інформації з літератури, рекомендованої до вивчення;
- підготовка до практичних (семінарських) занять.

Питання для самостійного опрацювання наведені нижче.

Контроль за виконанням самостійної роботи проводять під час проміжного модульного контролю шляхом внесення до письмових модульних завдань питань для самостійного вивчення.

**Питання для самостійного опрацювання дисципліни
«Рекреаційні комплекси»**

Зміст	Туризм	Готельне господарство
ЗМ 1.1. Рекреаційна архітектура і планувальна організація рекреаційних утворень		
Питання для самостійного опрацювання за темою: Планувальна організація рекреаційних територій. Структура рекреаційної системи. Визначення чисельності відпочиваючих в рекреаційних системах.	4	6
Питання для самостійного опрацювання за темою: Планувальна організація рекреаційних територій. Планувальна організація рекреаційного регіону. 1. Кримський рекреаційний регіон. 2. Карпатський рекреаційний регіон. 3. Поліський рекреаційний регіон. 4. Азово-Причорноморський рекреаційний регіон. 5. Придніпровський рекреаційний регіон. 6. Донецький рекреаційний регіон. 7. Слобожанський рекреаційний регіон.	13	15
Питання для самостійного опрацювання за темою: Планувальна організація рекреаційного району й рекреаційної зони. 1. Планувальна організація пляжів. 2. Функціональне зонування об'єктів природно-заповідного фонду з метою рекреації.	3	6
Підготовка до модульного контролю	3	3

ЗМ 1.2. Планувальна організація рекреаційних комплексів		
Питання для самостійного опрацювання за темою: Функціонально-планувальна структура житлового поверху рекреаційного закладу 1. Житлова група приміщень рекреаційного заклад. 2. Спеціальні зони денного відпочинку.	5	6
Питання для самостійного опрацювання за темою: Функціонально-планувальна структура ресторанного господарства в рекреаційному закладі. 1. Розташування окремих груп приміщень ресторанного господарства. 2. Композиційні схеми підприємств ресторанного господарства.	4	7
Питання для самостійного опрацювання за темою: Інтер'єр як організований внутрішній простір. 1.1. Використання світла та кольору в інтер'єрі ресторанного господарства. 1.2. Устаткування приміщень ресторанного господарства.	4	8
Підготовка до модульного контролю	3	3
Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)	6	6

6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань, вмінь і навичок студентів враховує всі види занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни „Рекреаційні комплекси”.

Перевірка і оцінювання знань студентів проводиться в таких формах:

- оцінювання роботи студента на практичних (семінарських) заняттях;
- проведення проміжного контролю (опитування або письмові завдання);
- проведення модульного контролю (письмове завдання);

- проведення підсумкового контролю: складання іспиту.

Засоби контролю і структура залікового кредиту з дисциплін подані нижче.

Засоби контролю і структура залікового кредиту

Види й засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Робота на практичних (семінарських) заняттях	15
Письмове завдання модульного контролю	15
ЗМ 1.2. Робота на практичних (семінарських) заняттях	15
Письмове завдання модульного контролю	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЯ 1	
Екзамен	40
Всього за модулем 1	100 %

Загальна оцінка за змістові модулі (ЗМ 1.1, 1.2) складається з поточних оцінок, які студент отримує під час практичних (семінарських) занять, виконання завдань для самостійної роботи та письмового завдання проміжного контролю.

Загальна (модульна) оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за змістові модулі й оцінки за результатами підсумкового іспиту.

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність і результативність роботи студента з вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- підготовка до практичних занять;
- виконання самостійної роботи.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи й активності на практичних (семінарських) заняттях

Оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою за такими критеріями:

1. Розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається;
2. Ступінь засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
3. Ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. Уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань і завдань, що винесені на розгляд в аудиторії;
5. Логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і роботи висновки.

При оцінюванні підготовки студента приділяють увагу не тільки якості їх виконання, але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачеві (згідно з графіком навчального процесу).

Проміжний модульний контроль

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу модуля і вміння застосувати його для вирішення практичних завдань. Він проводиться у вигляді письмового контролю чи індивідуального опитування. Знання оцінюють за 5-ти бальною системою аналогічно тій, що використовується для контролю систематичного виконання самостійної роботи й активності на практичних (семінарських) заняттях.

Проведення контролю за змістовими модулями

Контроль за змістовими модулями здійснюють за такими складовими, як: лекції, практичні заняття, самостійна робота студента. Контроль за змістовими модулями проводиться після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал й виконано практичні (семінарські) завдання в межах кожного з двох змістових

модулей. Для виконання контролю за ЗМ 1.1 і ЗМ 1.2 використовують письмове завдання модульного контролю з дисципліни (15 %) й оцінки роботи студента на практичних заняттях (15%).

Приклад письмового завдання проміжного контролю наведений на рис.1.

<p style="text-align: center;">Письмове завдання модульного контролю з дисципліни „Рекреаційні комплекси” за ЗМ 1.1 Варіант № 1</p> <p>Дайте відповіді на наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Об'єкт, предмет і завдання вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси»
2. Архітектурне середовище відпочинку нового часу: архітектурний стиль Ренесанс.
3. Планувальна організація Кримського рекреаційного регіону.

Рис. 1 – Зразок письмового завдання до ЗМ 1.

Проведення підсумкового контролю (іспит)

Умовою допуску до іспиту є позитивні оцінки з контролю знань за змістовими модулями. Іспит проводять у письмовій формі. Зразок екзаменаційного білету наведений на рис. 2.

<p style="text-align: center;"><u>Харківська національна академія міського господарства</u> (назва вищого навчального закладу)</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність Туризм, Готельне господарство Семестр 7 Навчальний предмет Рекреаційні комплекси ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 3</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Історичні періоди розвитку архітектури: «стара», «нова» «сучасна архітектура».
2. Структура рекреаційних регіонів за тином розселення.
3. Особливості планувальної організації й складу приміщень лікувальних установ. <p>Затверджений на засіданні кафедри туризму і готельного господарства Протокол № ___ від _____ 20__ р. Зав. кафедрою _____ (Писаревський І.М.) Екзаменатор _____ (Покоłodна М.М.)</p>

Рис. 2 – Зразок екзаменаційного білету

Екзаменаційне завдання складається з трьох запитань. Кожне запитання оцінюється за 12-ти бальною шкалою.

Оцінка 12 балів. Студент дає абсолютно правильну відповідь на запитання. Питання розкрито повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного (лекційного) й додаткового матеріалу.

Оцінка 11 балів. Студент дає правильну відповідь на запитання. Питання розкрито повністю на основі програмного й додаткового матеріалу. Відповідь закінчується висновками й узагальненнями.

Оцінка 10 балів. Студент дає правильну відповідь на запитання. Питання розкрито повністю, програмний матеріал викладено згідно з конспектом дисципліни.

Оцінка 9 балів. Студент дає в цілому правильну відповідь. Питання розкрито повністю згідно з матеріалами дисципліни, проте у відповіді допущені окремі несуттєві помилки.

Оцінка 8 балів. Студент дає в цілому правильну відповідь. Питання розкрито повністю, проте матеріал викладено з незначними похибками або без узагальнень.

Оцінка 7 балів. Студент дає в цілому правильну відповідь. Питання розкрито повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущені незначні помилки. Студент при відповіді демонструє тільки основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою, допускає несуттєві помилки.

Оцінка 6 балів. Питання розкрито неповно, допущені суттєві похибки або значні помилки.

Оцінка 5 балів. Питання розкрито неповно, допущені суттєві похибки, які впливають на зміст відповіді.

Оцінка 4 бали. Питання розкрито неповно з суттєвими помилками.

Оцінка 3 бали. На запитання подані лише визначення з відповідної теми.

Оцінка 2 бали. На запитання подані лише визначення з відповідної теми, але їх зміст неточний.

Оцінка 1 бал. Викладений матеріал не відповідає сутності питання, питання не розкрито.

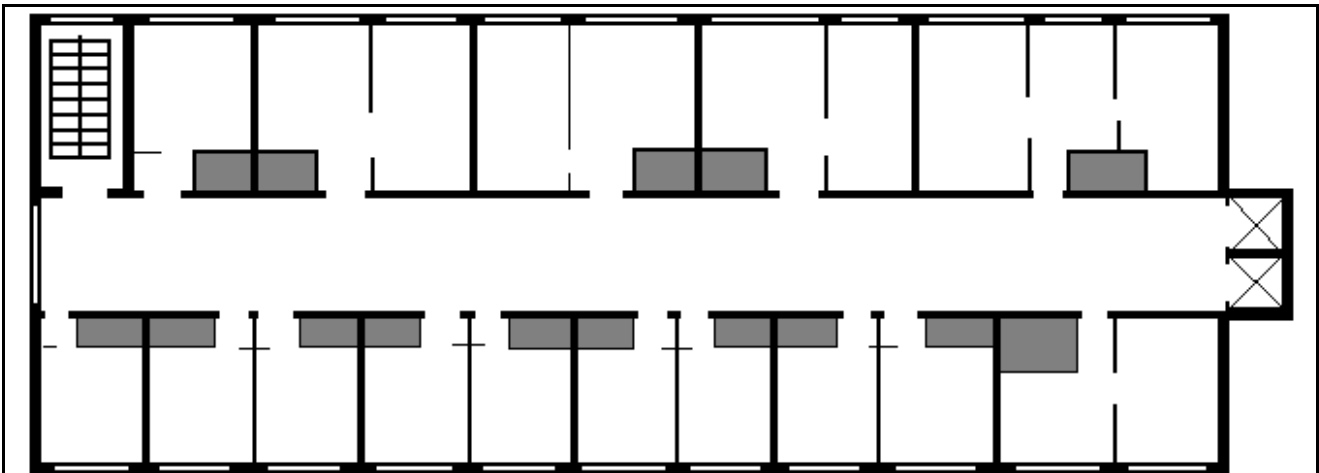
У зв'язку з тим, що в Академії застосовується оцінювання знань за системою ECTS надається шкала перерахунку результатів перевірки знань, вмінь та навичок студентів нижче.

Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

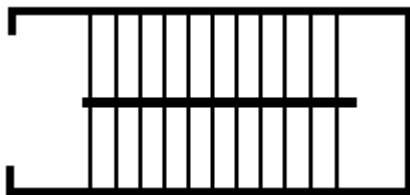
Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно* – з правом повторної перездачі	FX	більше 25 – 50 включно
	Незадовільно – необхідне повторне вивчення дисципліни	F	від 0 – 25 включно

7. ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАННЯТЬ

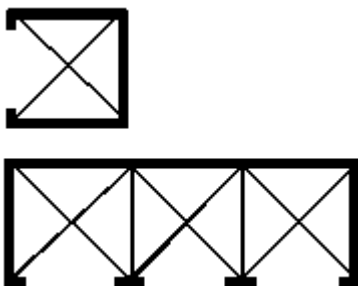
Зразок типового поверху рекреаційного закладу

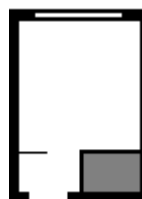
Типовий план поверху

Елемент плану - сходи

Елемент плану – один ліфт і група ліфтів

Елемент плану – номер готелю на типовому плані поверху

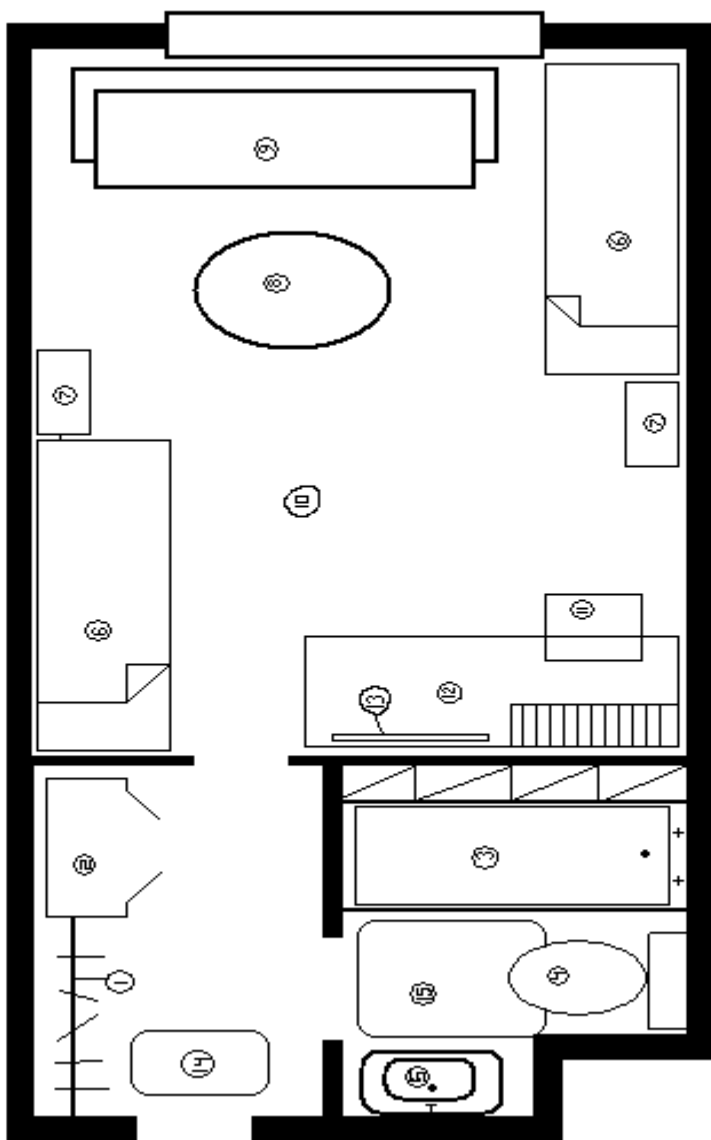
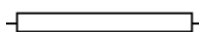

Елемент плану – санвузол

Елемент плану – вікно на плані поверху й на плані номера готелю

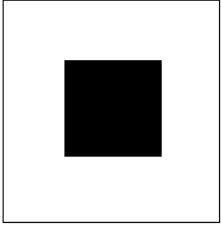
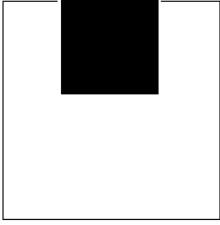

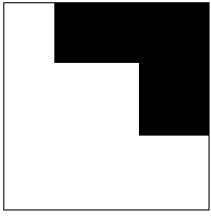

Елемент плану – номер готелю, де:

1. Вішалка з плічми;
2. Шафа;
3. Ванна;
4. Унітаз;
5. Умивальник;
6. Ліжко;
7. Тумбочка до ліжка;
8. Журнальний столик;
9. Диван;
10. Килимове покриття;
11. Стілець;
12. Письмовий стіл з полицями;
13. Телевізор рідкокристалічний;
14. Взуттєвий килимок;
15. Килимок для ванної кімнати.

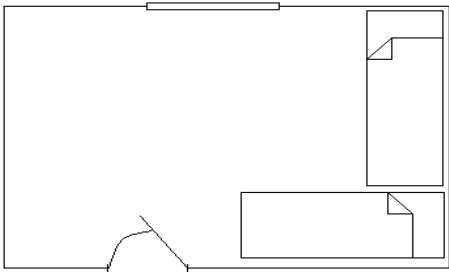
2. Композиційні схеми підприємств ресторанного господарства

1. **Центрична схема** – у плані така схема має форми, близькі до квадрата або кола з розташуванням обслуговуючих приміщень у центрі приміщення або будинку РК, а обідніх залів з роздавальними – навколо виробничих приміщень. За такою схемою доцільно розташовувати підприємства РК з декількома залами (загального типу, дієтичного харчування й т.д.). Найбільший економічний ефект така схема дає при кількості місць від 200.
2. **Фронтальна схема** характеризується розташуванням торговельних приміщень по поздовжній осі будинку паралельно неторговим приміщенням. Відмінною рисою таких приміщень або будинків є їхня витягнута форма.
3. **Глибинна схема** ґрунтується на розташуванні неторгових приміщень за торговельними в глибині будинку (обідній зал примикає до блоку кухні короткою стороною). Ця схема доцільна для невеликих підприємств до 100 місць, які немовби затиснуті іншими приміщеннями або будинками.
4. **Кутова схема** характерна розміщенням блоку кухні в одному з кутів плану так, що своїми двома сторонами він примикає до обіднього залу. Використання такої схеми добре для підприємства місткістю 200 і більше місць з декількома відособленими залами, розташовуваними на кутових ділянках забудови;
5. **Роз'єднана схема** ґрунтується на розташуванні торговельних приміщень навколо неторгового приміщення. Ця схема зручна для РК із двома торговельними залами, наприклад загального й дієтичного харчування.

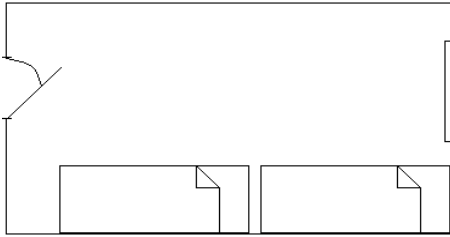
Графічне зображення композиційних схем підприємств ресторанного господарства

 <p align="center">Центрична</p>	 <p align="center">Центрична</p>
 <p align="center">Кутова</p>	 <p align="center">Кутова</p>
 <p align="center">Фронтальна</p>	 <p align="center">Глибинна</p>
 <p align="center">Роз'єднана</p>	<p>Примітка</p> <p>- Торговельні приміщення</p> <p>- Неторговельні приміщення</p>

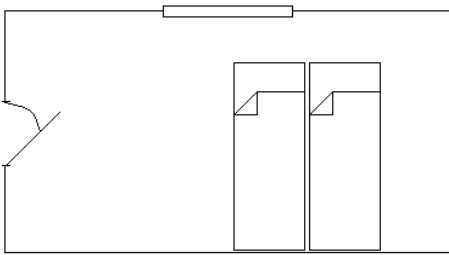
3. Схеми розміщення ліжок в номерах

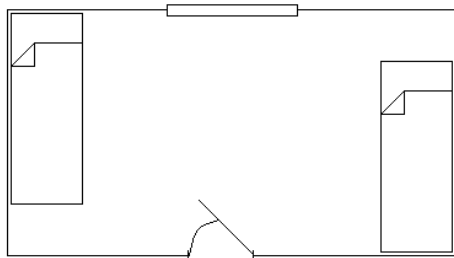
Кутова

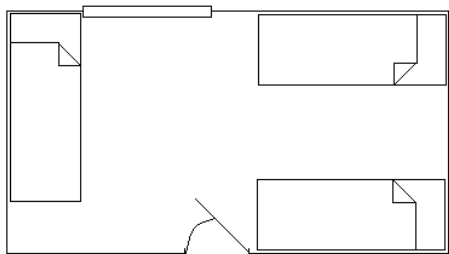
Одностороння

Торцева

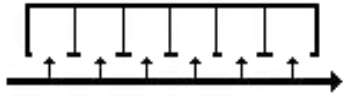

Двостороння

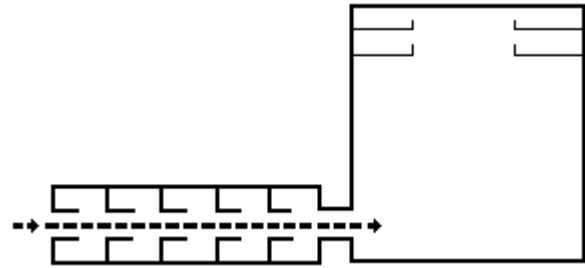

Змішана

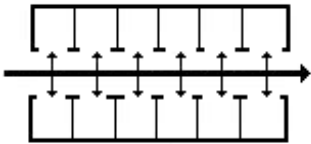
Угрупування приміщень

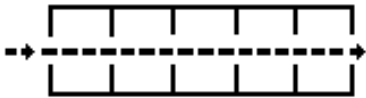
Осередкова

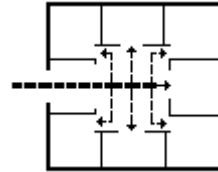
Осередково-зальна

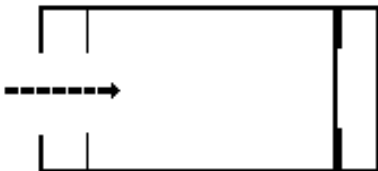
Коридорна

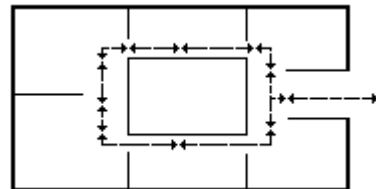
Анфіладна

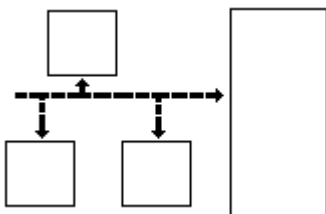
Безкоридорна

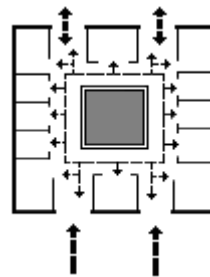
Зальна

Анфіладне кільце

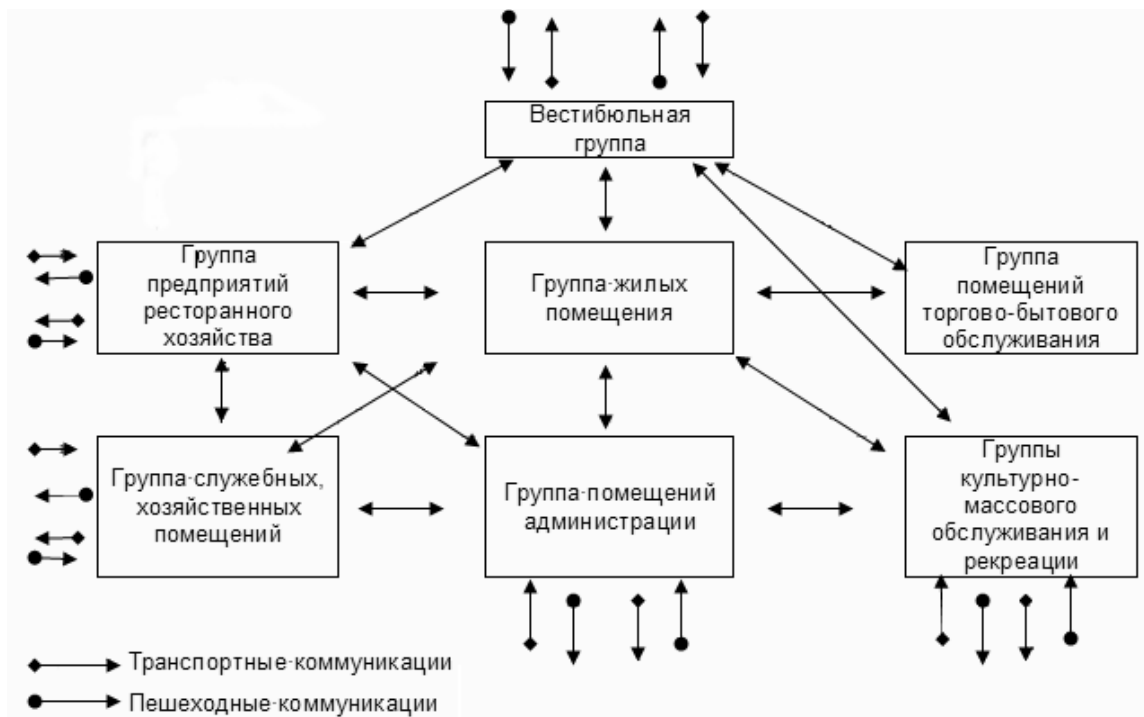

Павільйонна

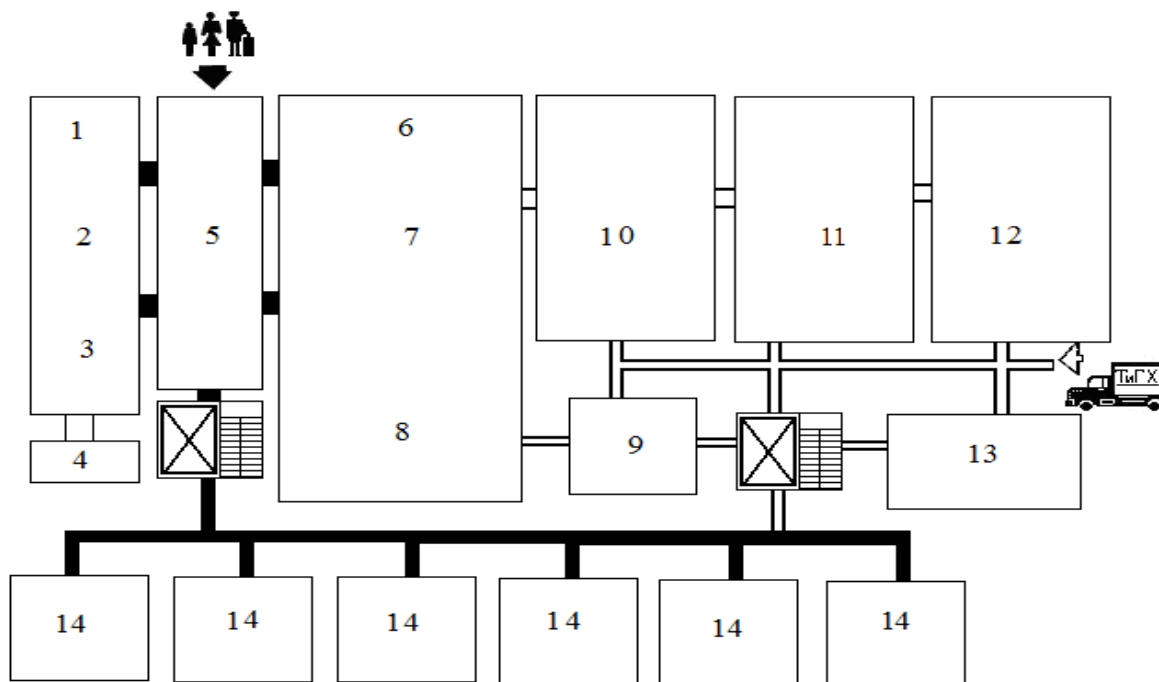

Коридорне кільце

Функціональна структура рекреаційного готелю

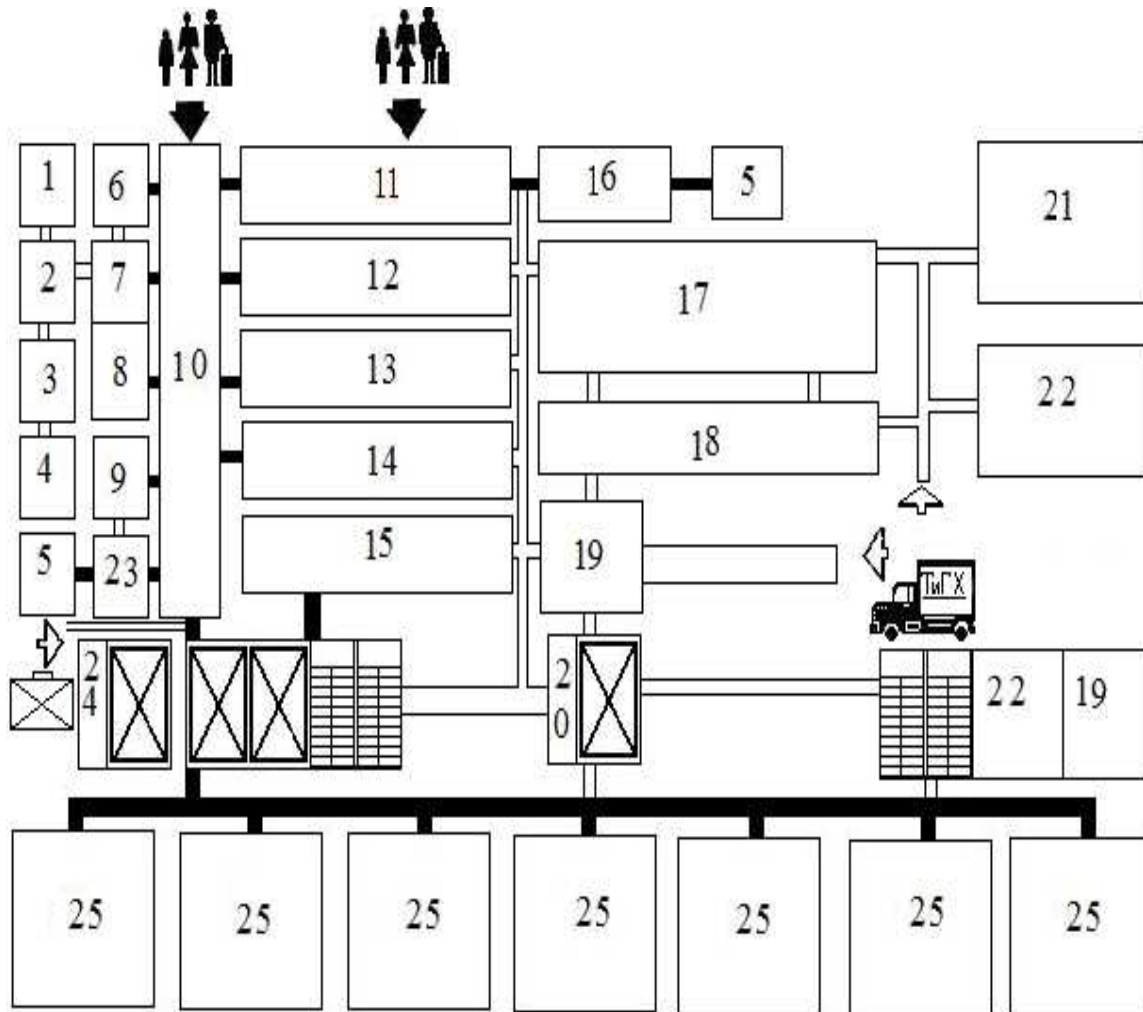

Схема функціональної організації малого готелю середньої категорії

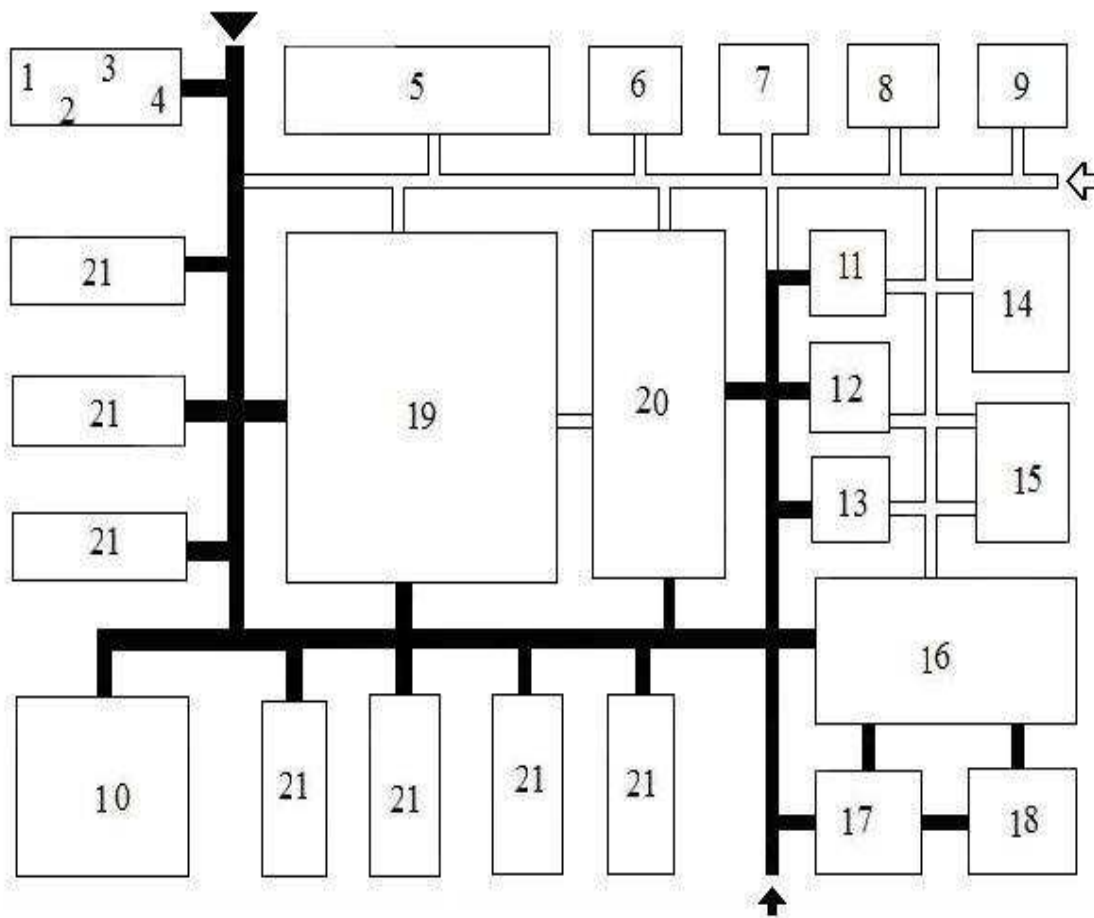
1- адміністрація, 2 - черговий адміністратор, 3 – портье, 4 – телефонна станція,
 5 – вестибюль, 6 – бар, 7 - зал для сніданків, 8 – буфет, 9 – роздаточна, 10 – заготівки,
 11 – склади, 12 – підсобні приміщення, 13 – приміщення для персоналу, 14 – номери.

Схема функціональної організації високо комфортабельного готелю великої місткості

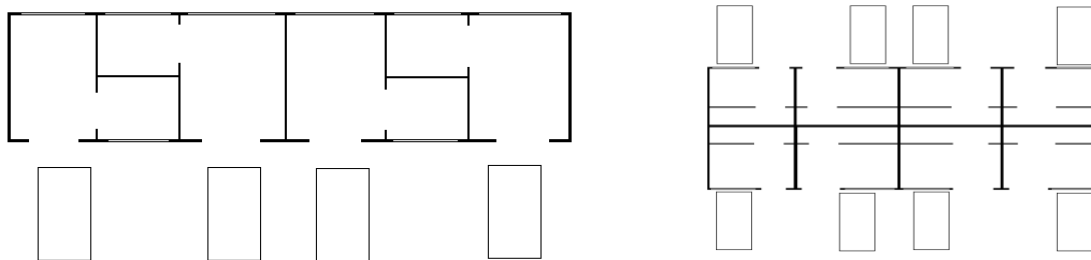
1 – дирекція, 2 – бухгалтерія, 3 – каса, 4 - телефонна станція, 5 – туалет,
 6 – адміністрація, 7 - черговий адміністратор, 8 – портсьє, 9 – щитова, 10 – вестибуль,
 11 – ресторан, 12 - бар-кафе, 13 - зал для конференцій і банкетів, 14 - клубне приміщення, 15 - зал для сніданків, 16 – гардероб, 17 – кухні, 18 – заготівки,
 19 - приміщення персоналу, 20 - роздаточна з підйомником, 21 – склад, 22 – гараж,
 23 - підсобні приміщення, 24 - зберігання багажу, 25 – номери.

Схема функціональної організації комплексу рекреаційних готелів, де для кожної функції виділена окрема будівля

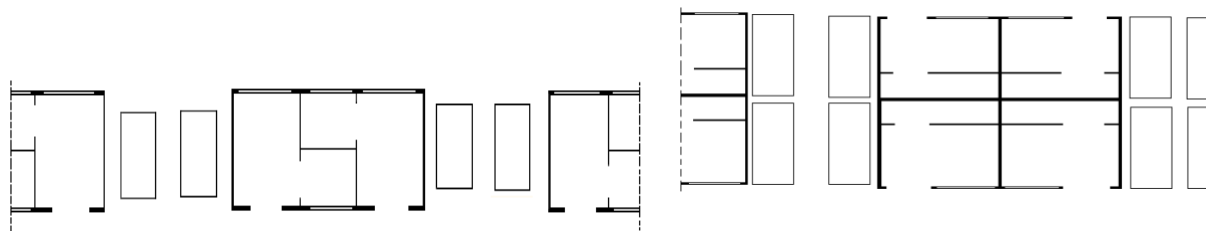
1 - черговий адміністратор, 2 — адміністрація, 3 — директор; 4—бухгалтерія; 5— приміщення персоналу; 6 — пральня, 7 — котельня; 8 — склад, 9 і 10 — підсобні приміщення, 11 - апартамент-готель, 12 — пошта, 13 — кіоски, 14 — склад, 15 — заготовки, 16 — ресторан, 17 — кафетерій, 18 — бар, 19 — спортивні споруди, 20 — кіно майданчик, 21 — житлові корпуси готелю.

Розташування номерів мотеля по відношенню до стоянки автомобілів

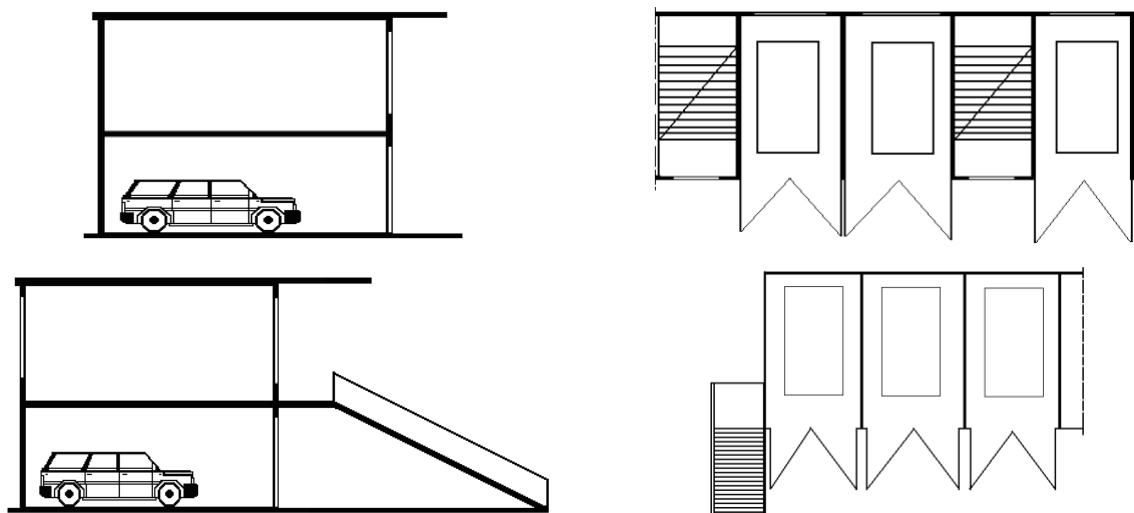

Стоянки автомобілів перед номерами: односторонні і двосторонні розташування

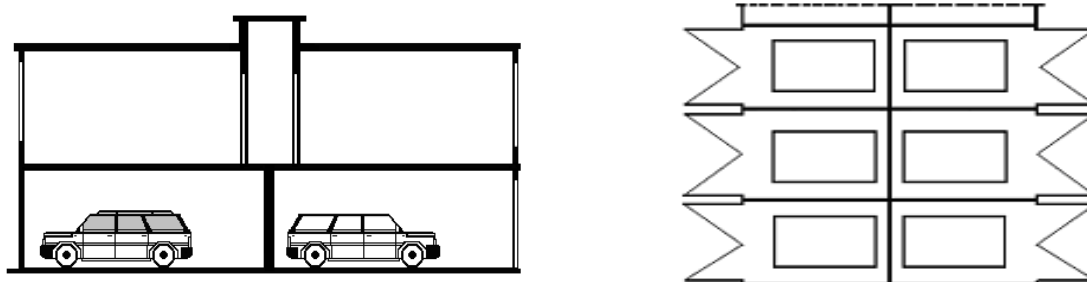

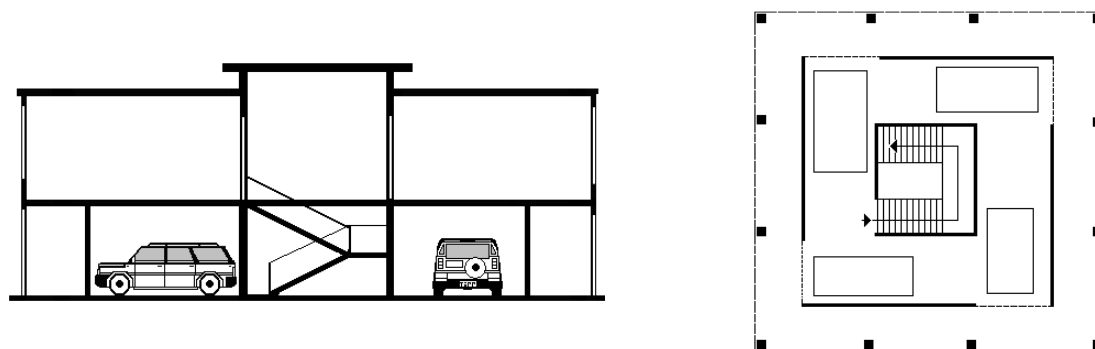
Стоянки автомобілів поряд з номерами: односторонні і двосторонні розташування

Стоянка під житловим номером: одностороннє розташування

Стоянка під житловим номером: двостороннє розташування

Стоянка під житловим номером: центричне розташування

Плани житлового поверху

План житлового поверху прямокутної форми, номери розташовані з двох сторін від коридору (рис.1).

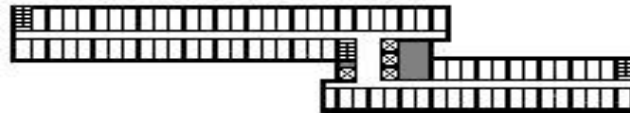

Рис. 1 – Прямокутний поверх з номерами з двох сторін уздовж коридору

План житлового поверху прямокутної форми, з номерами розташованими по одну сторону від коридору. Такий план використовую в районах з спекотлевим вологим кліматом і тоді, коли номери повинні мати певну орієнтацію, наприклад, у бік моря (рис.2).

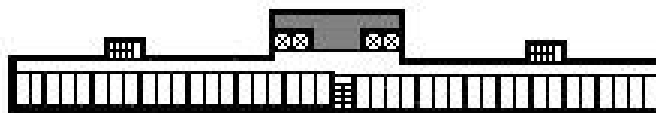

Рис. 2 – Прямокутний поверх з номерами з одного боку

План житлового поверху прямокутної форми з двома коридорами, між якими розташовані вертикальні комунікації і позбавлені природного світла службові приміщення (рис.3).

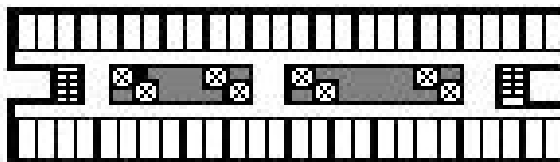

Рис. 3 – Прямокутний поверх з двома коридорами

План житлового поверху з двох прямокутних форм, об'єднаних блоком вертикальних комунікацій. Номери розташовані з двох сторін уздовж коридорів (рис.4).

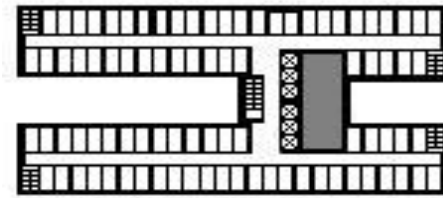

Рис. 4 – Два прямокутні поверхи з комунікаціями посередині

План житлового поверху хрестоподібної форми відноситься до ускладнених форм плану, Може бути Т-подібна форма плану. Допускається одно – і двостороннє розташування номерів уздовж коридору (рис.5).

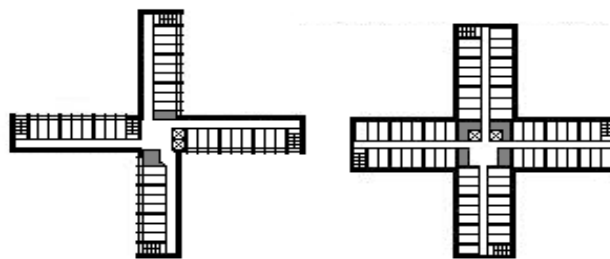

Рис. 5 – Хрестоподібний план поверху

План житлового поверху у вигляді трилисника був вперше запропонований Е.М. Статлером і набув поширення у всьому світі (так само є ускладненою формою плану). Номери по відношенню до коридору можуть розташовуватися як і в попередньому варіанті (рис.6).

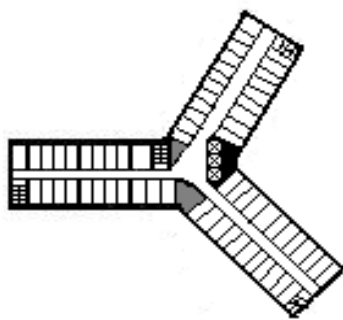

Рис. 6 – План поверху у формі трилисника: вигляд зверху і готель «Delphin Deluxe Resort», Туреччина

План житлового поверху у вигляді замкнутого прямокутника, квадрата, кільця. Номери можуть бути розташовані з однієї або двох сторін від коридору (рис.7.). Такий план готельної будівлі відноситься до економічних компактних схем, в яких номери розташовані по зовнішній стороні кільця, а служби в центрі його; подібна схема дає скорочення площі забудови. Найчастіше такі форми плану використовують при будівництві багатоповерхових готелів.

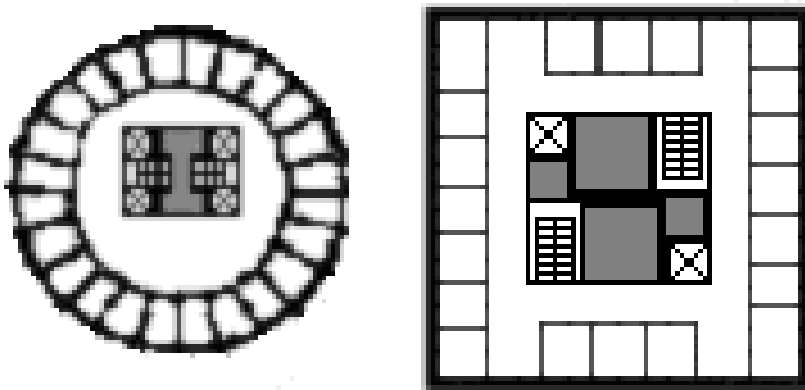

Рис. 7 – Поверх круглої і квадратної форм з розташованими в центрі будівлі комунікаціями, вигляд зверху

Всі вказані типи планів готельних підприємств можуть мати змішані типи планування приміщень готелів. Для всіх варіантів вважається за оптимальний поворот кімнат разом з коридором так, щоб з кімнат відкривався необхідний вигляд (наприклад, до моря). У тому випадку, якщо готель будується у вигляді багатоповерхової башти, то вертикальні комунікації будуть знаходитися в центрі плану житлового поверху, а номери займатимуть зовнішній периметр будівлі. (див. рис.8).

Ще одним типом планування готельних будівель є атриум. Атриум – це частина об'єму будівлі у вигляді добре освітленого простору, як правило, розвинутого по вертикалі з галереями, на які виходять приміщення різного призначення. Номери можуть виходити на зовнішню й внутрішню сторони від коридору або на обидві сторони від коридору. При двосторонньому розташуванні номерів недоліком є те, що номери усередині будови виходять у внутрішній двір, що позбавляє гостей гарного вигляду з вікна. Атриум, розвинутий по горизонталі у вигляді витягнутого добре освітленого проходу

може називатися пасажем. Пасажі найчастіше використовують для розташування різноманітних торгових приміщень.

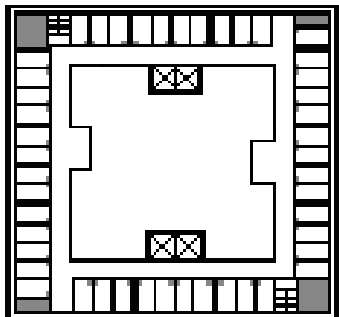

Рис. 8 – Атріум з одностороннім розташуванням номерів: вигляді зверху і готель «Timo Resort Hotel», Туреччина

Нормативна ширина коридорів

При односторонній забудові номерами:

А – двері відкриваються назовні;

Б – двері всередину;

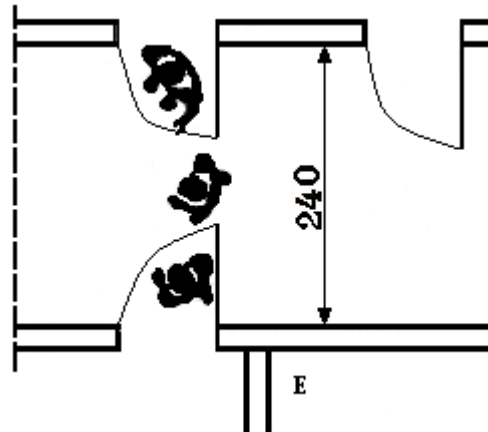
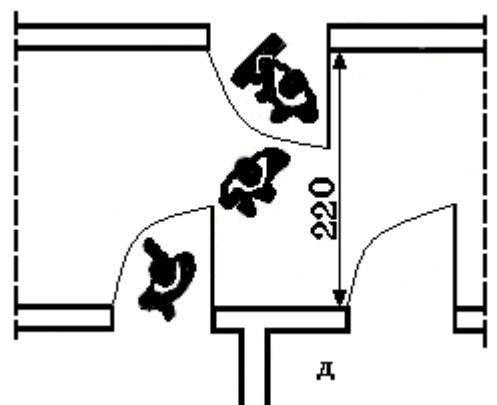
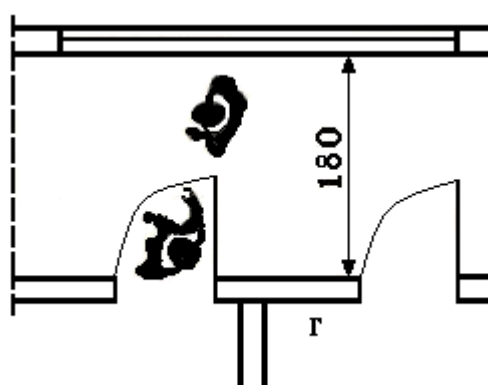
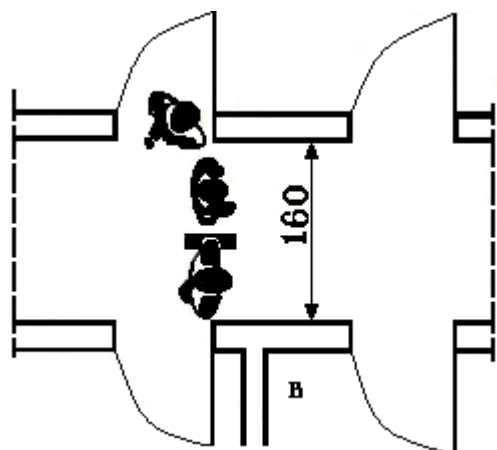
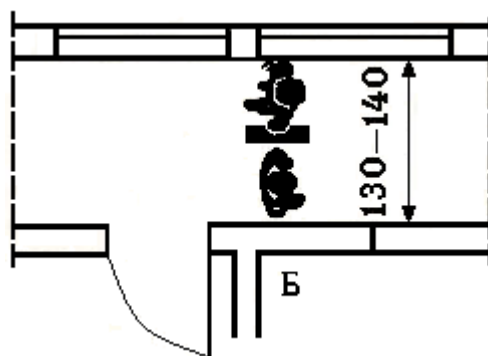
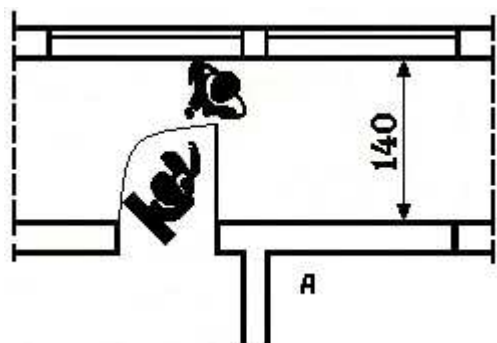
При двосторонній забудові номерами:

В – двері відкриваються всередину;

Г – двері відкриваються назовні;

Д – двері розташовані в шаховому порядку

Е – двері розташовані на одній осі.

8 . РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативна:

1. ГОСТ 30389-95/ ГОСТ Р 50762-95 «Общественное питание. Классификация предприятий».
2. ДБН В.2.2-9-99. «Громадські будинки та споруди. Основні положення». (зі змінами Держбуд України від 15.03.2002р. № 4/2-99.
3. ДСТУ 3862-99 «Ресторанне господарство. Терміни та визначення».
4. ДСТУ 4268:2003 «Засоби розміщування. Загальні вимоги».
5. ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів».
6. ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація».

2. Основна література

1. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: Учебник для вузов/ В.В. Адамович, Б.Г. Бархан, В.А. Варежкин и др.; Под общ ред. И.Е. Рожина, А.И. Урбаха. – 2-е изд., перераб и доп. – М.: Стройиздат, 1984.-543с., ил.
2. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Организация, управление, обслуживание. Учеб. пособие: 2-е издание., переаб. и доп.- К.: Дакор, 2006 – 288 с.
3. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация. – Киев: ВИРА-Р, 2001.-208 с.
4. Волков Ю.Ф. Введение в гостиничный и туристический бизнес/Серия «Учебники, учебные пособия». – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 352с.
5. Лукьянова Л.Г., Цыбух В.И. Рекреационные комплексы: Учеб. пособие / Под общ. Ред. В.К. Федорченко. – К.: Вища шк., 2004. – 346 с.
6. Орлов М.А. Крупные туристские центры. – М.: Стройиздат, 1983. – 159 с.
7. Основы туристской деятельности: Учебник/Г.И. Зорина, Е.Н. Ильина, Е.В. Мошняга и др.; Сост. Е.И. Ильина. – М.: Советский спорт, 2004.-200 с.
8. Полянский А.Т. Архитектура комплексов отдыха. - – М.: Стройиздат, 1988. – 127 с.

3. Додаткова література

1. Банько В.Г. Будівлі, споруди та обладнання туристських комплексів: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. Та доп. – К.: Дакор, 2008. – 328 с.
2. Богушева В.И. Организация обслуживания посетителей ресторанов и баров. Серия «Учебники, учебные пособия».- Ростов н/Д: Феникс, 2002. – 416с.
3. Волков Ю.Ф. Введение в гостиничный и туристический бизнес/Серия «Учебники, учебные пособия». – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 352с.
4. Захарченко М.Н. Обслуживание на предприятиях общественного питания: Учеб. для учащихся техникумов, по спец. 1752 «Организация обслуж. в предприятиях общественного питания». – М.: Экономика, 1986. – 272 с.
5. Крымская Б.А., Балашов В.В. Справочник официанта. – М.: Экономика, 1986. – 192 с.
6. Л.І. Нечаюк, Н.О. Телеш. Готельно – ресторанний бізнес: Менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Центр начальної літератури, 2003. – 348с.
7. Сорокина А.В. Организация обслуживания в гостиницах и туристских комплексах: Учебное пособие. – М.: Альфа-М; ИНФРА-М, 2006.- 304с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПОКОЛОДНА Марія Миколаївна
РЯБЄВ Антон Анатолійович

Методичні вказівки до організації самостійної роботи та практичних (семінарських) занять з дидактичним забезпеченням з дисципліни **„РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ”** (для студентів 4 курсу напряму підготовки 0504 (6.020107) „Туризм”).

Редактор *М. З. Аляб'єв*.

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2009, поз. 544 М

Підп. до друку 13.11.2009	Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі.	Ум. друк. арк. 0,9
Зам. №	Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731
від 19.12.2001